
Fakulty pobouřil nápad ministerstva zkrátit studium učitelů

Fakulty pobouřil nápad ministerstva zkrátit studium učitelů

18.3.2009, rubrika: Zpravodajství, strana: 4, autor: Marek Přibil

Ministerstvo školství zveřejnilo první verzi Standardu profesní způsobilosti a výkonu profesní činnosti učitele. Kantor by podle něj měl projevat k žákům respekt, vyjadřovat jim podporu, mít v ně důvěru a pozitivně očekávat, že úspěšně zvládnou učení.

Dokumentu se ihned vysmáli někteří představitelé pedagogických fakult. Ne ani kvůli obsahu, ale především v souvislosti s aktuální verzí vládního návrhu novely zákona o pedagogických pracovnících. Tu tito akademici velmi tvrdě kritizují a návrh standardu je s ní, jak míní, v naprostém rozporu.

„Alarmující je, že v době, kdy ministerstvo deklaruje hledání kvality učitele a odstartovalo reformu vzdělávání, navrhne dokument (novelu), který se zcela pragmaticky staví k řešení problému nekalifikovanosti pedagogických pracovníků.“ Těmito slovy kritizuje úřad ministra Ondřeje Lišky (SZ) ve stanovisku, jež má Právo k dispozici, například ostravská pedagogická fakulta.

Příprava mimo VŠ?

Značným problémem novely je podle fakulty návrh tzv. zkráceného studia pro učitele.

„Jeho podoba není blíže specifikována a možnost absolvovat tuto přípravu mimo vysoké školy považujeme za naprosto nepřijatelnou. Spíše vyvolává dojem vytváření příležitostí pro různé subjekty s negarantovanou kvalitou požadovaného vzdělávání,“ upozorňují akademici.

V novele je totiž napsáno, že zkráceným studiem k rozšíření odborné kvalifikace se rozumí i vzdělání získané studiem v zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků nebo v organizaci zřízené ministerstvem za účelem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

„Novela zásadním způsobem chystá půdu ke snížení kvality vzdělávání učitelů v ČR,“ tvrdí dále akademici.

Rovněž nedoporučují nahrazovat odbornou kvalifikaci neaprobovaného učitele uznáváním desetileté praxe, jak Liška též navrhuje.

Učitelské atestace

Podle již zveřejněného prvotního návrhu standardů kvality učitele by měl pedagog projevovat porozumění pro potřeby dětí, zajímat se o jejich názory, představy, problémy, pocity a dávat jim prostor k vyjadřování.

„Učitel má kvalitní mluvený projev (vyjadřuje se jasně, srozumitelně, adekvátně věku žáků, zvládá hlasové prostředky), je mluvním vzorem pro žáky,“ uvádí ministerstvo. „Vhodně využívá prostředky neverbální komunikace (např. dobrý oční kontakt, úsměv, přátelská, vstřícná gestikulace, pohyb po třídě, respekt k zóně osobního prostoru),“ dodává. Pedagog by měl podle ministerstva rovněž analyzovat svou činnost vzhledem k záměrům a cílům výuky, využít zpětné vazby od žáků a rodičů ke zkvalitňování své práce.

Druhá by byla zřejmě nepovinná

„Reflektuje svou práci soustavně i písemně (dělá si poznámky),“ konstatuje ministerstvo. Po schválení profesních standardů by se měly začít řešit atestace učitelů. „Přezkoušení“ by prý mohlo být povinné například po šesti letech výuky. Druhá atestace by už pak byla zřejmě nepovinná.

Hodnotit kvalitu výuky by měl především sám učitel, ale také ředitel školy. K dokazování kvalitní výuky poslouží učitelé materiály k výuce, žákovské práce nebo třeba záznamy z ukázkových hodin. „Naše představa je nyní taková, že když nedosahuje (učitel) standardu, tak nemá na škole co dělat,“ uvedla jedna z autorek přípravy standardů Hana Košťálová. Standard by měl být zakotven v legislativě, zatím není jisté jak. „Plné uplatnění by mohlo nastat za takové dva, tři roky,“ uvedl náměstek ministra Jindřich Kitzberger.